

МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи

проф. _____

І.П.Шмакова

"01" _____

вересня

2021 р

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Рівень вищої освіти: третій (Доктор філософії)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Освітньо-професійна програма: Фармація, промислова фармація

Одеса 2021-2022

Програму складено на основі освітньо-наукової програми «Фармація, промислова фармація», підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженою Вченою Радою ОНМедУ, від 04.06.2020, протокол №11.

Розробники: завідувач кафедри, д.фарм.н., проф. Унгурян Л.М., доцент, к.фарм.н., доцент Беляєва О.І., ст.викладач, к.фарм.н. Вишницька І.В.

Програму обговорено на засіданні кафедри організації та економіки фармації

Протокол № 1 від 27.08.2021

Завідувач кафедри, д.фарм.н., проф.

Л.М. Унгурян

Програму ухвалено на засіданні предметної циклової комісії з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ

Протокол №1 від 28.08.2021

Голова предметної циклової методичної комісії з фармацевтичних дисциплін,

Завідувач кафедри, д.фарм.н., проф.

Л.М. Унгурян

Програму затверджено на засіданні Центральної координаційно-методичної Ради ОНМедУ

Протокол № 1 від 30.08.2021 р.,

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Загальна кількість: Кредитів – 4 Годин – 120 Змістових тем – 8	Вибіркова	
	Рік підготовки	2
	Семестр	III-IV
	Лекції	0
	Семінарські	60 годин
	Самостійна робота	60 годин
	У т.ч. індивідуальні завдання	0
	Форма підсумкового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Методологія проведення наукових досліджень» є формування комплексу знань, вмінь, навичок вільно використовувати методи наукових досліджень, володіти методологічними засадами розвитку наукового знання, принципами організації науково-дослідної роботи та вміння презентувати результати дослідження.

Завдання щодо вивчення дисципліни.

Основними завданнями вибіркової навчальної дисципліни є:

1) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо методології як складової науки та фундаменту наукового світогляду кожного науковця;

2) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно розуміння фундаментальних методологічних проблем наукового пізнання, основних моделей структури та розвитку наукового знання;

3) усвідомлення здобувачами ступеня доктора філософії методологічних засад творчих процесів у науковій діяльності;

4) формування у здобувачів ступеня доктора філософії навичок апробації та презентації результатів наукових досліджень в усній та письмовій формах.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти).

Згідно з вимогами освітньо-наукових програм спеціальностей, дисципліна забезпечує набуття аспірантами компетентностей:

– ІК (інтегральна компетентність) - Здатність розв'язувати комплексні проблеми, проводити незалежне оригінальне наукове дослідження та здійснювати педагогічну, професійну, дослідницьку та інноваційну діяльність в галузі фармації.

загальні компетентності (ЗК):

– ЗК 1. Здатність до вдосконалення та розвитку власного інтелектуального та загальнокультурного рівню.

– ЗК 2. Вміння працювати автономно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права.

– ЗК 3. Навички до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– ЗК 4. Здатність до спілкування і роботи у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

– ЗК 5. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї.

– ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

– ЗК 7. Вміння планувати та управляти часом.

- спеціальні (фахові, предметні, СК):

– СК 1. Глибокі знання і систематичне розуміння предметної області за напрямом та тематикою наукових досліджень у галузі фармації майбутньої професійної діяльності у сфері вищої фармацевтичної освіти.

– СК 2. Здатність до визначення потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень, формулювати дослідницькі питання, генерувати наукові гіпотези у сфері фармації.

– СК 3. Здатність розробляти та управляти науковими проектами у сфері фармації.

– СК 4. Здатність обирати методи та критерії оцінки досліджуваних феноменів та процесів в галузі фармації відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

– СК 5. Володіння сучасними методами наукового дослідження.

– СК 6. Здатність проводити коректний аналіз та узагальнення результатів наукового дослідження.

– СК 7. Здатність інтерпретувати можливості та обмеження дослідження, його роль у суспільстві.

– СК 8. Впровадження нових знань (наукових даних) в освітній процес та практику охорони здоров'я.

– СК 9. Оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.

– СК 10. Організувати та реалізувати педагогічну діяльність у вищій освіті, керувати науково-педагогічним (науковим) колективом.

Підсумкові результати навчання (ПРН):

– ПРН 1. Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.

– ПРН 2. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.

– ПРН 3. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо.

– ПРН 4. Виявляти невирішені проблеми у предметній області фармації та визначати шляхи їх вирішення.

– ПРН 5. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

– ПРН 6. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних.

– ПРН 7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі фармації.

– ПРН 8. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.

– ПРН 9. Винаходити нові способи стандартизації, ідентифікації та кількісного визначення лікарських засобів.

– ПРН 10. Використовувати результати наукових досліджень в фармацевтичній практиці, освітньому процесі та суспільстві.

– ПРН 11. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

– ПРН 12. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

– ПРН 13. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди.

– ПРН 14. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.

– ПРН 15. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.

– ПРН 16. Використовувати етичні принципи в роботі з лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики.

– ПРН 17. Демонструвати академічну добросовісність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

Аспірант (здобувач) має знати:

- основи наукознавства і методик наукових досліджень конкретних проблем;
- основи методології і методи наукового дослідження;
- основи організації наукових досліджень в фармації;
- способи обґрунтування актуальності проблеми дослідження;
- способи визначення мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження;
- особливості відбору, аналізу й обробки релевантної наукової інформації;
- особливості підготовки і оформлення наукових робіт фармацевтичного профілю.

Аспірант (здобувач) має вміти:

- обґрунтовувати поняття методології та методики наукових досліджень, поняття наукового методу;
- вибирати напрями наукового дослідження;
- розробляти програми наукового дослідження у фармацевтичній галузі;
- працювати з різними інформаційними джерелами;
- збирати, опрацьовувати та аналізувати зібрану інформацію з використанням сучасної методології наукових досліджень;
- формулювати висновки та пропозиції;
- активізувати творче мислення;
- оформляти результати наукових досліджень;
- раціонально організувати інтелектуальну працю;
- розробляти наукові проблеми, писати наукові статті, роботи, застосовуючи при цьому нові інформаційні технології та програмне забезпечення;
- аргументовано виступати з доповідями за результатами науково-дослідницької роботи;
- впроваджувати результати досліджень в фармацевтичну практику.

3. Зміст робочої програми

Розділ № 1. Теоретичні основи методології наукових досліджень

Тема №1. Наука та наукові дослідження: становлення і розвиток.

Наукова діяльність. Види наукової діяльності. Історичні етапи науки. Розвиток науки в ХІХ столітті. Наука ХХ століття і початку ХХІ століття: характерні особливості. Види та ознаки наукового дослідження. Теоретичні та методологічні принципи науки. Наукова ідея, науковий принцип. Наукові поняття і гіпотези.

Тема №2. Організація науково-дослідної діяльності.

Поняття, мета і особливості науково-дослідної діяльності. Класифікація об'єктів наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень. Етапи наукового дослідження. Організація наукової діяльності в Україні.

Тема №3. Основні принципи науки і наукового пізнання. Процес наукового дослідження і методологія наукового пізнання

Наукове пізнання та його особливості. Основні наукові поняття. Класифікація принципів науки і наукового пізнання. Критерії науковості знання. Форми організації наукового знання: факт, положення, поняття, категорія, принцип, закон, теорія, ідея, гіпотеза, парадигма. Види та ознаки наукового дослідження.

Тема №4. Характеристика методів наукових досліджень

Поняття методу. Специфіка наукового методу. Співвідношення методології та методики наукового дослідження. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та

загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Загальнонаукові методи: теоретичні та емпіричні. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, побудова теорій, ідеалізація, мисленнєвий експеримент, математичні методи, аксіоматичні методи, гіпотетико-дедуктивний, історичний і логічний метод. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Лабораторні та польові експерименти. Метод експертних оцінок. Співвідношення теоретичних та емпіричних методів у науковому дослідженні.

Розділ №2. Організація наукового дослідження

Тема №5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Інформаційне забезпечення наукової роботи

Етапи наукового дослідження: постановка проблеми, вироблення методології, збір та аналіз фактів, експеримент, висновки, апробація. Наукова проблема як основа задуму дослідження. Актуальність проблеми та її обґрунтування. Категоріальний апарат наукового дослідження. Мета, об'єкт, предмет дослідження. Наукова проблема. Обґрунтування актуальності проблеми. Наукова новизна, її функції. Теоретична та практична значущість. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Види фактів. Джерела даних. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідницькій роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Техніка роботи зі спеціальною літературою. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Проблема плагіату та посилання на певний науковий текст. Складання та оформлення бібліографії.

Тема №6. Методика теоретичних і експериментальних досліджень. Моделювання в науково-дослідній роботі

Загальні відомості про теоретичні дослідження. Експеримент як засіб отримання нових знань. Розробка методики експерименту. Обробка експериментальних даних. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту. Вимоги щодо проведення статистичних спостережень. Прикладні методики педагогічного дослідження. Опитування та моніторинг як прикладні методи. Методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал, контент-аналіз. Похибки вимірювання. Загальні відомості про моделювання систем. Класифікація методів математичного моделювання. Основні постулати моделювання. Співвідношення між моделлю та системою. Класифікація моделей. Вимоги до моделей.

Тема №7. Методика підготовки, оформлення, захисту наукової роботи

Загальні відомості про науково-дослідну роботу. Основні ознаки наукової роботи. Вимоги до написання дисертаційної роботи. Мова та стиль наукової роботи. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Вибір методів дослідження. Опис процесу дослідження. Формулювання висновків. Комплексні завдання, що вирішуються у роботі. Структура та вимоги дисертаційної роботи. Організація презентації кваліфікаційної роботи.

Тема №8. Основні вимоги до наукових публікацій результатів науково-дослідної роботи. Впровадження результатів наукових досліджень.

Складання звітів про науково-дослідні роботи і публікація їх результатів. Апробація наукових досліджень. Наукова стаття: структура, зміст, послідовність оформлення. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах. Впровадження завершених науково-дослідних робіт.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Усього	У тому числі	
		Практ.	Самоств. робота
<i>Розділ № 1. Теоретичні основи методології наукових досліджень</i>			
Наука та наукові дослідження: становлення і розвиток.	8	4	4
Організація науково-дослідної діяльності.	8	4	4
Основні принципи науки і наукового пізнання. Процес наукового дослідження і методологія наукового пізнання	16	8	8
Характеристика методів наукових досліджень	10	4	6
<i>Розділ №2. Організація наукового дослідження</i>			
Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Інформаційне забезпечення наукової роботи	26	14	12
Методика теоретичних і експериментальних досліджень. Моделювання в науково-дослідній роботі	16	8	8
Методика підготовки, оформлення, захисту наукової роботи	16	8	8
Основні вимоги до наукових публікацій результатів науково-дослідної роботи. Впровадження результатів наукових досліджень	18	10	10
Контроль практичних навичок та теоретичних знань. Підсумковий контроль засвоєння дисципліни: диференційний залік	2	2	-
Всього годин	120	60	60

5. Теми лекційних занять

Не передбачено навчальним планом

6. Тематичний план практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Наука та наукові дослідження: становлення і розвиток.	4
2.	Організація науково-дослідної діяльності.	4
3.	Основні принципи науки і наукового пізнання. Процес наукового дослідження і методологія наукового пізнання	8
4.	Характеристика методів наукових досліджень	4
5.	Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Інформаційне забезпечення наукової роботи	14
6.	Методика теоретичних і експериментальних досліджень. Моделювання в науково-дослідній роботі	8
7.	Методика підготовки, оформлення, захисту наукової роботи	8
8.	Основні вимоги до наукових публікацій результатів науково-дослідної роботи. Впровадження результатів наукових досліджень	10
9.	Контроль практичних навичок та теоретичних знань. Підсумковий контроль засвоєння дисципліни: диференційний залік	2
	Всього годин	60

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Наука та наукові дослідження: становлення і розвиток.	4
2.	Організація науково-дослідної діяльності.	4
3.	Основні принципи науки і наукового пізнання. Процес наукового дослідження і методологія наукового пізнання.	8
4.	Характеристика методів наукових досліджень	6
5.	Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Інформаційне забезпечення наукової роботи	12
6.	Методика теоретичних і експериментальних досліджень. Моделювання в науково-дослідній роботі	8
7.	Методика підготовки, оформлення, захисту наукової роботи	8
8.	Основні вимоги до наукових публікацій результатів науково-дослідної роботи. Впровадження результатів наукових досліджень	10
	Всього годин	60

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

9. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, вирішення ситуаційних задач, доповіді та виступи з тем заняття дискусії з проблемних ситуацій, виконання письмових завдань, тести контролю знань, пояснення, робота в парах, робота в групах, рольові (ділові) ігри, кейс-метод, мозковий штурм, «займи позицію», практичні вправи

Самостійна робота: самостійна робота з підручником та іншими літературними джерелами, самостійна (дистанційна) робота з тестами.

10. Методи контролю і критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

В університеті використовуються різні форми контролю занять з певної навчальної дисципліни (усна, письмова, комбінована, тестування, практичні навички тощо). Результати академічної успішності аспірантів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 200-бальною та шкалою ЄКТС й мають стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань: національна шкала:

– оцінка **«відмінно»** виставляється аспіранту, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий);

– оцінка **«добре»** виставляється аспіранту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний);

– оцінка **«задовільно»** виставляється аспіранту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та

наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний);

– оцінка *«незадовільно»* виставляється аспіранту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

Порядок оцінювання навчальної діяльності аспіранта

Поточна успішність. Оцінювання успішності вивчення тем дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На практичному (лабораторному) занятті аспіранти повинні бути опитані не рідше одного разу за 2-3 практичних (лабораторних) заняття (не більш ніж 75 % аспірантів), а на семінарському – не рідше одного разу за 3-4 заняття (не більш ніж 50 % аспірантів). Наприкінці семестру (циклу) кількість оцінок у с аспірантів в групі в середньому повинна бути однаковою.

В кінці кожного заняття викладач повинен оголосити аспірантам їх оцінки, внести відповідний запис до Журналу обліку відвідування та успішності аспірантів та Відомості обліку успішності і відвідування занять аспірантами.

Наприкінці вивчення дисципліни розраховується поточна успішність – середній поточний бал (середнє арифметичне всіх поточних оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми).

На останньому практичному занятті викладач зобов'язаний надати інформацію аспірантам щодо результатів їх поточної академічної успішності та академічну заборгованість (якщо така є), а також при виконанні навчальної програми з дисципліни заповнити залікову відомість.

Для підвищення середнього балу з дисципліни поточні оцінки «3» або «4» не перескладаються.

Підсумковий контроль. Вивчення навчальної дисципліни завершується заліком. Залік отримують аспіранти (здобувачі), які не мають пропусків лекцій і практичних занять або відпрацювали пропущені аудиторні заняття і мають середній бал не менше, ніж 3,00.

12. Перелік питань заліку

1. Наукова діяльність та її види.
2. Історичні етапи науки: характерні особливості.
3. Види та ознаки наукового дослідження.
4. Теоретичні та методологічні принципи науки.
5. Наукова ідея, науковий принцип, наукові поняття і гіпотези.
6. Поняття, мета і особливості науково-дослідної діяльності.
7. Класифікація наукових досліджень.
8. Етапи наукового дослідження.
9. Організація наукової діяльності в Україні.
10. Наукове пізнання та його особливості.
11. Класифікація принципів науки і наукового пізнання, критерії науковості знання.
12. Форми організації наукового знання: факт, положення, поняття, категорія, принцип, закон, теорія, ідея, гіпотеза, парадигма.
13. Поняття методу. Специфіка наукового методу.
14. Співвідношення методології та методики наукового дослідження.
15. Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові.

16. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів: теоретичні та емпіричні.
17. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, побудова теорій, ідеалізація, мисленнєвий експеримент, математичні методи, аксіоматичні методи, гіпотетико-дедуктивний, історичний і логічний метод.
18. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент.
19. Лабораторні та польові експерименти.
20. Метод експертних оцінок.
21. Етапи наукового дослідження: постановка проблеми, вироблення методології, збір та аналіз фактів, експеримент, висновки, апробація.
22. Наукова проблема як основа задуму дослідження, наукова новизна, її функції.
23. Теоретична та практична значущість.
24. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
25. Джерела інформації та їх використання у науково-дослідницькій роботі.
26. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження, робота зі спеціальною літературою.
27. Проблема плагіату та посилання на певний науковий текст.
28. Загальні відомості про теоретичні дослідження.
29. Розробка методики експерименту та обробка експериментальних даних.
30. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту.
31. Вимоги щодо проведення статистичних спостережень.
32. Опитування та моніторинг як прикладні методи.
33. Методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал, контент-аналіз.
34. Похибки вимірювання.
35. Класифікація методів математичного моделювання, основні постулати моделювання.
36. Класифікація моделей та вимоги до них.
37. Вимоги до написання дисертаційної роботи.
38. Мова та стиль наукової роботи.
39. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження.
40. Вибір методів дослідження та опис процесу дослідження.
41. Комплексні завдання, що вирішуються у роботі.
42. Структура та вимоги дисертаційної роботи.
43. Організація презентації кваліфікаційної роботи.
44. Складання звітів про науково-дослідні роботи і публікація їх результатів.
45. Апробація наукових досліджень.
46. Наукова стаття: структура, зміст, послідовність оформлення.
47. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозіумах.
48. Впровадження завершених науково-дослідних робіт.

13. Методичне забезпечення:

Робоча програма навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни

Методичні розробки для аспірантів з практичних занять №1-№8 (додаються).

Методичні рекомендації для аспірантів з самостійної позааудиторної роботи №1 - №10 (додаються).

14. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Добронравова І.С., Руденко О.В., Сидоренко Л.І. та ін. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607с.
2. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
4. Каламбет С. В., Іванов С. І., Півняк Ю. В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / Крушельницька О. В. К.: Кондор, 2016. 192 с.

Додаткова

1. Методологія наукових досліджень: навч.посібник/ В.С. Антонюк, Л.Г. Полонський, В.І. Аверченков, Ю.А. Малахов. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
2. Вдовичин І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
3. Трохимчук В.В. Розроблення рекомендацій щодо створення локального формуляра лікарських засобів для хворих на гастрит і дуоденіт дітей/ В. В. Трохимчук, І. В. Вишницька. *Фармацевтичний журнал*. 2016. № 3-4. С.16-20
4. Роль стандартизації в системі раціональної фармакотерапії/ Л. М. Унгурян, І. В. Вишницька, О. І. Беляєва, І. Б. Петкова, Ю.С. Каравелкова // II International Scientific and Practical Conference “Topical issues Of Science And Education” /Open Access Peer-reviewed Journal Science Review 7(7), December 2017, Vol.7. P. 55-57.
5. Вишницька І.В., Трохимчук В.В. Маркетинговий аналіз окремих груп протидіабетичних лікарських засобів, представлених на фармацевтичному ринку України. *Фармацевтичний журнал*. 2017. №2. С. 3-11.
6. Здійснення фармацевтичної опіки при відпуску лікарських засобів з аптеки хворим з гіпертонічною хворобою як складника належної аптечної практики/ Л.М. Унгурян, І.В. Вишницька, Г.В. Бутенко, Н.А. Прилипко // Збірник наукових праць за матеріалами науково-практичної конференції «Впровадження належних практик у фармації: досягнення, перспективи та проблеми» (м. Київ, 15 листопада 2017 р.) / [відповід. редактори: канд. фарм. наук Гнітько І.В., канд. фарм. наук Гетало О.В., доц. Шостак Л.Г., лаборант кафедри фармації Бут К.С.]- К.: видавництво КиМУ, 2017. С. 12-14.
7. Наукознавчий аналіз становлення фармацевтичної логістики в Україні/ Беляєва О.І., Унгурян Л.М., Прилипко Н.А., Вишницька І.В. *Journal of Education, Health and Sport*. Vol. 6, No 12. 2016. P. 951-967.
8. Comorbidities as factors influencing choice of drug in arterial hypertension therapy/ Vyshnytska Iryna, Unhurian Liana, Bieliaieva Oksana, Pietkova Iryna. Medical theory: collective monograph / Bulavenko Olga, Muntian Olga, Muntian Maksym, Yarovenko Anatolii, etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 68-76. Available at: DOI : 10.46299/isg.2020.MONO.MED.II
9. Effective communication of Ukrainian medical opinion leaders in social network. O.Skalatska, A.Nerubasska, T. Yamilova, O.Bielyaieva, L. Zahorodnia. *JCR*, 2020; 7 (4): 1673-1678
10. Implementation of Standards of Good Pharmacy Practice in the World: A Review/ Liana Unhurian, Oksana Bielyaieva, Irina Vyshnytska, Natalia Suschuk, Irina Petkova. *Asian Journal of Pharmaceutics*. Jan-Mar 2018 (Suppl). 12 (1). P. 42-46.
11. Introduction to research methodology Editor: Dr Imre Boncz, Pécs, 2015. 296 p.

12. Peter Pruzan. Research Methodology: The Aims, Practices and Ethics of Science. Springer International Publishing. Switzerland, 2016. 326 p.
13. Rascati, Karen L. Essentials of pharmacoeconomics / Karen L. Rascati. 2nd edition, 2015. 313p.
14. SIAPS. 2017. Applying Principles of Pharmacoeconomics to Improve Medical Product Selection and Use in Low- and Middle-income Countries: Trainer's Guide. Submitted by the Systems for Improved Access to Pharmaceuticals and Services Program to the US Agency for International Development. 89 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. ДП "Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів" <http://sphu.org/>
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua;> <http://www.nau.kiev.ua;> <http://www.ukrpravo.kiev.com;> [http://www.liga.kiev.ua.](http://www.liga.kiev.ua)
4. Методологія науки - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.](http://sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific)
5. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Національна парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.kiev.ua>
8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL : [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19.](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19)
9. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 р. №2623-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
10. Ресурс лікарських засобів «Компендіум». URL: <http://compendium.com.ua>
11. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка [Електронний ресурс]. URL : <http://korolenko.kharkov.com>
12. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL : <https://scholar.google.com.ua/>